

REFERAT Klima- og Miljøudvalget 2022-2025 d. 06-01-2025

Mødedato Mandag d. 06. januar 2025 kl. 12:00

Mødested Scandic Silkeborg

Mødedeltagere Rune Kristensen, Susanne Jacobsen, Helle Præsius Busk, Lars Faarup, Martin Jakobsen, Trine Rounkvist, Peter Sig Kristensen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Sølystvej 19b.....	4
3. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Åhavevej 85.....	6
4. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Sejs Søvej 61.....	7
5. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Vesterlundvej 85C.....	8
6. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Sølystvej 91.....	10
7. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Lyngbygade 81.....	12
8. Godkendelse af anlægsbevilling til fire større vandprojekter.....	14
9. Godkendelse af Indsatsplan for beskyttelse af grundvand.....	16
10. Orientering om Grøn trepart.....	21
11. Drøftelse og beslutning om udpegning til lokale trepart (vandoplandsstyregrupper).....	23
12. Drøftelse og beslutning om samarbejde mellem Silkeborg Kommune og lokale landbrugsorgani	25
13. Orientering om årsrapport for klimaindsatsen 2024.....	27
14. Til orientering.....	28
15. Underskriftsside.....	30

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Dagsordenen godkendt.

Beskrivelse af sagen

Dagsordenen skal godkendes.

Punkt 2: 2. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Sølystvej 19b

23/7110

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen har 10. april 2024 modtaget ansøgning om lovliggørende dispensation til bådebro i Silkeborg Langsø ved Sølystvej 19b, 8600 Silkeborg.

Broen er etableret i 2023 uden dispensation. Broen er 1x8 m med en platform på 2x2 m for enden af broen. Det ansøgte kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, da Silkeborg Langsø er beskyttet natur.

En privat bro er ikke et særligt tilfælde, der i sig selv kan begrunde en dispensation. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at der i den konkrete sag er forhold, herunder berettigede forventninger, der alligevel kan begrunde en dispensation. Udkast til afgørelse om afslag er bilagt, hvor sagen også er uddybet.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at udkast til afslag på ansøgning om bådebro godkendes.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen godkendt. Idet A og Ø stemte for, mens C og V stemte imod. C og V begærer sagen til byrådets afgørelse jf. Styrelseslovens § 23.

Beskrivelse af sagen

Teknik- og Miljøafdelingen modtog 10. april 2024 ansøgning om lovliggørende dispensation til en allerede etableret bådebro på 1x8 m samt platform for ende af broen på 2x2 m i Silkeborg Langsøs midterbassin.

Sagen har et længere forudgående forløb, som er resumeret kort herunder. Sagens forløb er uddybet i bilagte udkast til afslag på ansøgning.

Resume af sagsforløb

2017: Teknik- og Miljøafdelingen dispenserede til en bådebro på 1x8 m samt platform på 1x2 m. Dispensation blev ikke udnyttet, inden den udløb.

2021: Der ansøgte om dispensation til en bådebro på 1x8 m samt platform på 3x3 m. Teknik- og Miljøafdelingen vurderede, at der ikke kunne opnås dispensation til det ansøgte. Ansøger blev orienteret herom samt oplyst, at der sandsynligvis ville kunne opnås dispensation til en bro på 1x8 m, og en platform på 2x2 m. Baggrund for denne vurdering var, at en platform på 2x2 m svarede til andre lovlige platforme i Silkeborg Langsø. Ansøger ønskede imidlertid ikke at reducere det ansøgte, og kommunen meddelte derfor afslag. Afslaget blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger.

2022: Miljø- og Fødevareklagenævnet stadfæstede kommunens afslag. Klagenævnet fandt ikke, at der var tale om et særligt tilfælde, som kunne begrunde en dispensation. Nævnet lagde vægt på, at det ansøgte alene havde privat, rekreativ karakter.

2023: Ansøger oplyste til Teknik- og Miljøafdelingen, at der var etableret en bådebro på 1x8 m samt platform på 2x2 m. Ansøger henviser til at kommunen tidligere havde vurderet, at der sandsynligvis kunne opnås dispensation til dette. Teknik- og Miljøafdelingen oplyste, at der ikke var meddelt dispensation til bådebroen, og anmodede om en ansøgning om lovliggørende dispensation.

2024: Der indsendtes ansøgning om lovliggørende dispensation til den allerede etablerede bådebro med platform.

Vurdering

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at der er tale om et broanlæg, som udelukkende har privat, rekreativ karakter. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis er, at en bro, som udelukkende har privat, rekreativ interesse ikke i sig selv kan begrunde en dispensation.

Teknik- og Miljøafdelingen har vurderet, om der er forhold i den konkrete sag, herunder berettigede forventninger, der alligevel kan begrunde en dispensation.

I forbindelse med sagsbehandlingen i 2021 oplyste Teknik- og Miljøafdelingen ansøger, om, at der "sandsynligvis" ville kunne opnås dispensation til en bådebro på 1x8 m samt en platform på 2x2 m. Dette vurderes ikke at have medført berettigede forventninger i tilstrækkelig grad til alligevel at kunne begrunde en dispensation. Det skyldes henholdsvis ordvalget "sandsynligvis", at den foreløbige vurdering fandt sted før Teknik- og Miljøafdelingen blev opmærksomme på nævnspraksis, samt at vurderingen fandt sted før nævnet tráf afgørelse i klagesagen, og konkret forholdt sig til muligheden for at etablere en privat rekreativ bådebro ved matriklen.

Ansøger indsendte ansøgningen, inden det blev kendt i offentligheden, at kommunens hidtidige praksis ikke var i overensstemmelse med klagenævnets praksis. Klagenævnet har afgjort, at kommunale retningslinjer ikke i sig selv kan statuere berettigede forventninger, i et omfang der er tilstrækkeligt tungtvejende til at kunne dispensere fra naturbeskyttelsesloven § 3.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag- Udkast til afslag til bro ved Sølystvej 19b

Punkt 3: 3. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Åhavevej 85

24/22646

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen har 23. maj 2024 modtaget ansøgning om dispensation til bådebro i Remstrup Å ved Åhavevej 85, 8600 Silkeborg.

Der søges om en bro på 0,8 x 6 m. Det ansøgte kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, da Remstrup Å er beskyttet natur.

En privat bro er ikke et særligt tilfælde, der i sig selv kan begrunde en dispensation. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at der i den konkrete sag, er forhold der alligevel kan begrunde en dispensation. Udkast til afgørelse om afslag er bilagt, hvor sagen også er uddybet.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at udkast til afslag på ansøgning om bådebro godkendes.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen godkendt. Idet A og Ø stemte for, mens C og V stemte imod. C og V begærer sagen til byrådets afgørelse jf. Styrelseslovens § 23.

Beskrivelse af sagen

Teknik- og Miljøafdelingen har 23. maj 2024 modtaget ansøgning om at etablere en bådebro på 0,8 x 6 m i Remstrup Å i Silkeborg.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at der er tale om et broanlæg, som udelukkende har privat, rekreativ karakter. Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis er, at en bro, som udelukkende har privat, rekreativ interesse ikke i sig selv kan begrunde en dispensation.

I ansøgningsmaterialet henvises der blandt andet til, at der allerede er mange broer i nærområdet, og at der må være præcedens for dispensation. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at de dispensationer, der er givet tidligere i nærområdet, danner præcedens, da kommunen ikke har mulighed for at fortsætte en praksis, der er i strid med nævnets fortolkning af lovgrundlaget.

Ansøger indsendte ansøgningen inden, det blev kendt i offentligheden, at kommunens hidtidige praksis ikke var i overensstemmelse med klagenævnets praksis. Klagenævnet har afgjort, at kommunale retningslinjer ikke i sig selv kan statuere berettigede forventninger, i et omfang der er tilstrækkeligt tungtvejende til at kunne dispensere fra naturbeskyttelsesloven § 3.

Teknik- og Miljøafdelingen har vurderet, at der ikke er forhold i den konkrete sag, der kan begrunde en dispensation.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag - Udkast til afslag til bro ved Åhavevej 85

Punkt 4: 4. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Sejs Søvej 61

24/6038

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen har 29. februar 2024 modtaget ansøgning om at etablere en ny bådebro i Borresø på 1 x 16 m ved Sejs Søvej 61, 8600 Silkeborg. Det ansøgte kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, da Borresø er beskyttet natur.

En privat bro er ikke et særligt tilfælde, der i sig selv kan begrunde en dispensation. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at der er forhold i den konkrete sag, herunder berettigede forventninger, der alligevel kan begrunde en dispensation. Udkast til afgørelse om afslag er bilagt, hvor sagen også er uddybet.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at udkast til afslag på ansøgning om bådebro godkendes.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen godkendt. Idet A og Ø stemte for, mens C og V stemte imod. C og V begærer sagen til byrådets afgørelse jf. Styrelseslovens § 23.

Beskrivelse af sagen

Teknik- og Miljøafdelingen har 29. februar 2024 modtaget ansøgning om at etablere en bådebro på 1x16 m i Borresø i Sejs.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at der er tale om et broanlæg, som udelukkende har privat, rekreativ karakter. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis er, at en bro, som udelukkende har privat, rekreativ interesse ikke i sig selv kan begrunde en dispensation.

I ansøgningen henvises der til en tidligere tilladelse fra 2014, som udløb efter et år samt til, at der er mange lignende lange broer i nærområdet.

At kommunen i 2014 meddelte dispensation til en bro på 1x16 m ved matriklen, vurderes ikke at medføre berettigede forventninger i tilstrækkelig grad til at der skal meddeles en dispensation. Ved vurderinger er der lagt vægt på, at ansøger ikke kan forvente, at praksis stadig er den samme 10 år senere. Desuden har Teknik- og Miljøafdelingen ikke ytret, at ansøger kunne forvente at modtage en ny dispensation.

Ansøger indsendte sin ansøgning inden det blev kendt i offentligheden, at kommunens hidtidige praksis ikke var i overensstemmelse med klagenævnets praksis. Klagenævnet har imidlertid afgjort, at kommunale retningslinjer ikke i sig selv giver et retskrav eller kan statuere berettigede forventninger, i et omfang der er tilstrækkeligt tungtvejende til at kunne dispensere fra naturbeskyttelsesloven § 3.

Teknik- og Miljøafdelingen har vurderet, at der ikke er forhold i den konkrete sag, der kan begrunde en dispensation

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag - Udkast til afslag til bro ved Sejs Søvej 61

Punkt 5: 5. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Vesterlundvej 85C

24/22041

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen har 2. juni 2024 modtaget ansøgning om dispensation til at etablere en bådebro i Thorsø ved Vesterlundvej 85C, 8600 Silkeborg.

Der søges om en bro på 1x6 m. Det ansøgte kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, da Thorsø er beskyttet natur.

En privat bro er ikke et særligt tilfælde, der i sig selv kan begrunde en dispensation. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at der i den konkrete sag er forhold, herunder berettigede forventninger, der alligevel kan begrunde en dispensation. Udkast til afgørelse om afslag er bilagt, hvor sagen også er uddybet.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at afslag til udkast til afslag på ansøgning om bådebro godkendes.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen godkendt. Idet A og Ø stemte for, mens C og V stemte imod. C og V begærer sagen til byrådets afgørelse jf. Styrelseslovens § 23.

Beskrivelse af sagen

Teknik- og Miljøafdelingen har 2. juni 2024 modtaget ansøgning om at etablere en bådebro på 1x6 m i Thorsø i Virklund.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at der er tale om et broanlæg, som udelukkende har privat, rekreativ karakter. Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis er, at en bro, som udelukkende har privat, rekreativ interesse ikke i sig selv kan begrunde en dispensation.

Ansøger har indsendt hørings svar, da forslag til reviderede retningslinjer var i høring. Flere af argumenterne i høringsbrevet er relevante at vurdere i forbindelse med den konkrete behandling af ansøgningen. Se yderligere oplysninger om høringsbrevet i bilagte ”udkast til afslag”.

I høringsbrevet henvises der til, at der allerede er mange broer i nærområdet, og at etableringen af den ønskede bro ikke vil medføre en afgørende forandring af den beskyttede natur. Desuden henvises der til ligebehandlingsprincippet og berettigede forventninger.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at uanset om de konkret vurderes, at det ansøgte ikke skaber en afgørende forandring af den beskyttede natur, så er der som udgangspunkt ikke mulighed for at opnå dispensation til en ny privat bådebro. Det skyldes naturbeskyttelseslovens præmis om, at der skal være tale om et særligt forhold for, at der kan meddeles dispensation, samt nævnets praksis om, at broer med privat rekreativt formål ikke i sig selv udgør et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation.

I forhold til ansøgers henvisning til ligebehandlingsprincippet og berettigede forventninger vurderer Teknik- og Miljøafdelingen, at selvom ansøger stilles anderledes end borgere, der allerede har fået dispensation til at opføre en bådebro, så har Teknik- og Miljøafdelingen ikke mulighed for at fortsætte en praksis, der er i modstrid med nævnets fortolkning af lovgrundlaget.

Ansøger indsendte ansøgningen inden, det blev kendt i offentligheden, at kommunens hidtidige praksis ikke var i overensstemmelse med klagenævnets praksis. Klagenævnet har afgjort, at kommunale retningslinjer ikke i sig selv kan statuere berettigede forventninger, i et omfang der er tilstrækkeligt tungtvejende til at kunne dispensere fra naturbeskyttelsesloven § 3.

Teknik- og Miljøafdelingen har vurderet, at der ikke er forhold i den konkrete sag, der kan begrunde en dispensation.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag - Udkast til afslag til bro ved Vesterlundvej 85C

Punkt 6: 6. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Sølystvej 91

24/17091

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen har 9. juni 2024 modtaget ansøgning om at etablere en ny bådebro og platform i Silkeborg Langsø ved Sølystvej 91, 8600 Silkeborg. Det ansøgte kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, da Silkeborg Langsø er beskyttet natur.

En privat bro er ikke et særligt tilfælde, der i sig selv kan begrunde en dispensation. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at der er forhold i den konkrete sag, herunder berettigede forventninger, der alligevel kan begrunde en dispensation. Udkast til afgørelse om afslag er bilagt, hvor sagen også er uddybet.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at udkast til afslag på ansøgning om bådebro godkendes.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen godkendt. Idet A og Ø stemte for, mens C og V stemte imod. C og V begærer sagen til byrådets afgørelse jf. Styrelseslovens § 23.

Den fremviste mail vedlægges.

Beskrivelse af sagen

Teknik- og Miljøafdelingen har 9. juni 2024 modtaget ansøgning om at etablere en bådebro på 1x6 m med platform på 1,8 x 1 m samt brofæste på 0,8x 2 m Silkeborg Langsø.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at der er tale om et broanlæg, som udelukkende har privat, rekreativ karakter. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis er, at en bro, som udelukkende har privat, rekreativ interesse ikke i sig selv kan begrunde en dispensation.

Ansøger har indsendt flere bemærkninger, hvor der blandt andet henvises til ligebehandlingsprincippet, præcedens og berettigede forventninger. Se afsnittet "Ansøgers bemærkninger til sagen" og kommunens svar samt "Kommunens vurdering og begrundelse" i det bilagte udkast til afslag på dispensation for mere information om ansøgers bemærkninger til sagen samt Teknik- og Miljøafdelingens svar og vurderinger.

Ansøger indsendte sin ansøgning, inden det blev kendt i offentligheden, at kommunens hidtidige praksis ikke var i overensstemmelse med klagenævnets praksis. Klagenævnet har imidlertid afgjort, at kommunale retningslinjer ikke i sig selv giver et retskrav eller kan statuere berettigede forventninger, i et omfang der er tilstrækkeligt tungtvejende til at kunne dispensere fra naturbeskyttelsesloven § 3.

Teknik- og Miljøafdelingen har vurderet, at der ikke er forhold i den konkrete sag, der kan begrunde en dispensation.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag - Udkast til afslag til bro ved Sølystvej 91

Bilag 2 - Sag 6 Status på ansøgning om bådebro Sølystvej 91

Punkt 7: 7. Godkendelse af afslag på ansøgning om ny privat bådebro ved Lyngbygade 81

24/18326

Resume

Teknik- og Miljøafdelingen har 14. juni 2024 modtaget ansøgning om at etablere en ny bådebro i Lyngsø ved Lyngbygade 81, 8600 Silkeborg. Det ansøgte kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, da Lyngsø er beskyttet natur.

En privat bro er ikke et særligt tilfælde, der i sig selv kan begrunde en dispensation. Teknik- og Miljøafdelingen vurderer ikke, at der er forhold i den konkrete sag, herunder berettigede forventninger, der alligevel kan begrunde en dispensation. Udkast til afgørelse om afslag er bilagt, hvor sagen også er uddybet.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at udkast til afslag på ansøgning om bådebro godkendes.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen godkendt. Idet A og Ø stemte for, mens C og V stemte imod. C og V begærer sagen til byrådets afgørelse jf. Styrelseslovens § 23.

Beskrivelse af sagen

Teknik- og Miljøafdelingen har 14. juni 2024 modtaget ansøgning om at etablere en bådebro på 1x3 m i Lyngsø.

Lyngsø er en lille sø, som for få år siden er restaureret i henhold til vandområdeplanen, og der er oprettet et nyt badebad ved søen. Sejlads er tilladt i søen, men ikke med motor.

Ansøger har indsendt høringssvar i forbindelse med offentlig høring af udkast til reviderede retningslinjer for broer og anlæg i søer og vandløb. Høringssvaret er relevant i forhold til den konkrete behandling af ansøgningen. Se mere information om høringssvaret i bilagte udkast til afslag.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at der er tale om et broanlæg, som udelukkende har privat, rekreativ karakter. Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis er, at en bro, som udelukkende har privat, rekreativ interesse ikke i sig selv kan begrunde en dispensation.

Ansøger har indsendt flere bemærkninger, hvor der blandt andet henvises til ligebehandlingsprincippet og berettigede forventninger. Se afsnittet ”Høringssvar og bemærkninger til sagen” samt kommunens svar i det bilagte udkast til afslag på dispensation for mere information om ansøgers bemærkninger til sagen.

Lyngsø er i modsætning til de fleste andre søer matrikuleret og har selvstændigt matrikelnummer. Hele søen er ejet af Naturstyrelsen, og etablering af en bro vil derfor, udover dispensation fra kommune, kræve tilladelse fra ejer. Ansøger oplyser, at Naturstyrelsen tidligere har tilkendegivet at ville acceptere bådebroer på max. 1 x 3 m. Naturstyrelsen har dog endnu ikke givet ansøger denne accept, da styrelsen sandsynligvis afventer kommunens vurdering.

Teknik- og Miljøafdelingen har vurderet, at der ikke er forhold i den konkrete sag, der kan begrunde en dispensation.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

.

Bilag

Bilag 1 - Bilag - Udkast til afslag til bro ved Lyngbygade 81

Punkt 8: 8. Godkendelse af anlægsbevilling til fire større vandprojekter

24/3442

Resume

Silkeborg Kommune arbejder på at forbedre vandmiljøet i kommunens vandløb og søer samt i de fjorde vandet løber fra kommunen. De fire vandprojekter er to vådområdeprojekter samt to vandløbsprojekter. Alle projekter finansieres fuldt ud via statslige ordninger. Der er tale om projekter for et samlet beløb på ca. 25,3 mio. kr. i udgifter og 25,3 mio. kr. i indtægter. Der ønskes en samlet anlægsbevilling til projekterne til at håndtere udgifter og indtægter.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at anlægsbevillingen på 3,4 mio. kr. i udgifter og 3,4 mio. kr. i indtægter (netto 0 kr.) til Kvælstofvådområde i Tange Å godkendes
- at anlægsbevilling på 1,2 mio. kr. i udgifter og 1,2 mio. kr. i indtægter (netto 0 kr.) til Lavbundsprojekter ved Fugsholm Bæk godkendes
- at anlægsbevilling på 1,7 mio. kr. i udgifter og 1,7 mio. kr. i indtægter (netto 0 kr.) til Vandløbsrestaurering ved Humle Mølle godkendes
- at anlægsbevilling på 19 mio. kr. i udgifter og 19 mio. kr. i indtægter (netto 0 kr.) til Vandløbsrestaurering ved Allinggård godkendes

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen anbefales. Susanne Jacobsen (V) stemte imod indstillingens dot. 3 (Humble Mølle) og dot. 4 (Allinggård) med følgende udtalelse ”Susanne Jacobsen (V) stemmer imod de to projekter, idet hun ikke kan se eller få oplyst lodsejernes holdning til vandløbsprojektet”.

Beskrivelse af sagen

Silkeborg Kommune har gennemført en række projekter for at forbedre vandmiljøet i kommunens vandløb og søer. Der er flere nye projekter på vej. Alle projekter i vandløb er fastsat i vandområdeplanerne 2021-2027 og kommunen har pligt til at gennemføre dem. Vådområdeprojekter der har til formål at reducere udledning af kvælstof, fosfor og CO2 er også en del af vandområdeplanerne og disse projekter er frivillige for lodsejerne at gennemføre.

Som udgangspunkt er alle udgifter til projekterne dækket af statslige puljer samt EU midler. Det gælder både udgifter til rådgiverbistand, lønning af kommunale medarbejdere, erstatninger til lodsejere samt udgifter til anlægsarbejde mv. I tilfælde hvor kommunen må opgive projekter, er det kommunen selv, der hæfter for de penge der er brugt.

Ved et nyt projekt, søger Silkeborg Kommune om tilsagn ved en af de statslige ordninger ved landbrugsstyrelsen, miljøstyrelsen eller fiskeristyrelsen. Herefter meddeler styrelsen tilsagn eller afslag. I tilsagnet fastlægges det beløb kommunen må bruge på projektet og perioden projektet skal gennemføres i. Det er typisk en treårig periode. I denne periode vil der være løbende udgifter til løn til de kommunale medarbejdere, der arbejder på projektet og der vil ofte være udgifter til rådgiverbistand. Den største udgift til et projekt er som regel selve anlægsarbejdet. Når projektet er afsluttet, søger Silkeborg Kommune om at få udbetalt penge til projektet. Sagsbehandlingen hos styrelserne kan godt tage et halv år eller mere. Det betyder, at udgifter og indtægter for projekterne sjældent ligger inden for samme budgetår.

Der ønskes anlægsmidler på bevilling 81 til at håndtere udgifterne og indtægterne til følgende projekter:

- Kvælstofvådområde i Tange Å på 71 ha. Åen genslynges og dræn afbrydes for at reducere udledning af kvælstof til Randers Fjord. Samlet anlægspris ca. 3,4 mio. kr.

- Lavbundsprojekt ved Fugsholm Bæk (tilløb til Funder Å) på 27ha. Området gøres vådere for at sikre tilbageholdelse af ca. 600 ton CO2 pr. år. Samlet anlægspris ca. 1,2 mio. kr.
- Vandløbsrestaurering ved Humle Mølle. Fjernelse af et stemmeværk i Tange Å der forhindrer fisk i at vandre op i ca. 14km vandløb. Samlet anlægspris ca. 1,7 mio. kr.
- Vandløbsrestaurering ved Allinggård, hvor der skal skabes fri passage for fisk forbi to stemmeværker til ca. 76 km vandløb. Samlet anlægspris ca. 19 mio. kr.

Samlet set forventes der udgifter og indtægter på 25,3 mio. kr. i løbet af de næste 3 år.

Borgerinddragelse

.

Økonomi

Økonomistaben oplyser, at anlægsbevilling til Kvælstofvådområde i Tange Å på bevilling 81 Natur og Miljø kan gives med 3,4 mio.kr i udgifter og 3,4 mio. kr. i indtægter.

Økonomistaben oplyser, at anlægsbevilling til Lavbundsprojekt ved Fugsholm Bæk på bevilling 81 Natur og Miljø kan gives med 1,2 mio. kr. i udgifter og 1,2 mio. kr. i indtægter.

Økonomistaben oplyser, at anlægsbevilling til Vandløbsrestaurering ved Humle Mølle på bevilling 81 Natur og Miljø kan gives med 1,7 mio. kr. i udgifter og 1,7 mio. kr. i indtægter.

Økonomistaben oplyser, at anlægsbevilling til Vandløbsrestaurering ved Allinggård på bevilling 81 Natur og Miljø kan gives med 19 mio. kr. i udgifter og 19 mio. kr. i indtægter.

Alle projekter er netto 0 kr. bevillinger.

Punkt 9: 9. Godkendelse af Indsatsplan for beskyttelse af grundvand

24/16410

Resume

Forslag til Hovedplanen og Indsatsplan Nord samt opdatering ift. boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) til Indsatsplan Syd og Indsatsplan Øst har været i 12 ugers offentlig høring.

Indsatsplaner skal sikre kommunens grundvand og dermed drikkevandsressource nu og i fremtiden. For at sikre dette, er der opstillet en række administrative retningslinjer i Hovedplanen samt konkrete indsatser for de enkelte vandværker i området Silkeborg Nord.

Der er indkommet 24 høringssvar. Høringssvarene har ikke givet anledning til væsentlige ændringer i forslag til Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand. Dog har nogle af høringssvarene ytret et stort ønske om, at Teknik- og Miljøafdelingen foretager en fornuftig og helhedsorienteret arealforvaltning ifm. grundvandsbeskyttelsesindsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse. Hertil påpeges i høringssvarene et ønske om, at der afsættes de nødvendige ressourcer til en god dialog med de berørte lodsejere.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at Hovedplanen og Indsatsplan Nord vedtages med bemærkninger, der fremgår af sagsfremstillingen.
- at opdateringer ift. konkrete BNBO-indsatser i Indsatsplan Syd og Øst vedtages.
- at Teknik- og Miljøafdelingens bemærkninger til høringssvarene godkendes.
- at Teknik- og Miljøafdelingen fremover bemyndiges til at foretage redaktionelle ændringer i indsatsplanerne.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen anbefales. Susanne Jacobsen (V) stemte imod.

Beskrivelse af sagen

Forslag til Hovedplanen, Indsatsplan Nord samt opdatering ift. BNBO til Indsatsplan Syd og Øst blev godkendt af Byrådet 28. maj 2024 og derefter sendt i 12 ugers offentlig høring.

[Link til Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand](#)

Indsatsplanens indhold

Formålet med Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand er at beskytte grundvandet og fremtidige drikkevandsinteresser.

Formålet kan opstilles i følgende punkter:

- Sikre nuværende og fremtidige drikkevandsinteresser, så grundvandets kvalitet i alle grundvandsforekomster, efter simpel vandbehandling overholder drikkevandskravene.
- Understøtte en decentral og bæredygtig indvinding i indsatsområderne.
- Grundvandsbeskyttelsen skal koordineres mellem interessenter.

Der er i grundvandsboringer i Silkeborg Kommune konstateret fund af pesticider, nitrat og andre miljøfremmede stoffer. Der er derfor opsat en række kommunale mål for at forbedre kvaliteten af grundvandet.

- Rådighedsindskrænkninger ift. pesticider i grundvandsdannende oplande til nøglevandværker, hvor der er stor sårbarhed.
- Rådighedsindskrænkninger ift. pesticider i BNBO og tilstødende arealer, der er vurderet sårbare.

- Rådighedsindskrænkninger skal være mindst muligt indgribende overfor berørte parter, hvorfor arrondering bør anvendes hensigtsmæssigt.
- Udvaskningen af nitrat skal reduceres i BNBO og i indsatsområder for nitrat (IO) inden for de indvindingsoplande, hvor nitratkoncentrationen i råvandet til almene vandværker er 30 mg/l eller højere.
- Grundvandet skal være upåvirket eller kun svagt påvirket af forurenende stoffer.
- Grundvandet skal gennemsnitligt overholde drikkevandskvalitetskravene, som for nitrat udgør 50 mg/l og 0,1 µg/l for pesticider.

Hovedplanen beskriver de indsatser og tiltag, der er nødvendige for at opnå de opstillede mål for grundvandsbeskyttelse, og angiver, hvem der er ansvarlig for gennemførelsen.

For at sikre, at der løbende arbejdes hen mod opfyldelse af de opstillede miljømål, er der i Hovedplanen beskrevet en række administrative retningslinjer. Retningslinjerne er som udgangspunkt bindende for kommunens fremtidige administration. Hovedplanen beskriver desuden den overordnede kortlægning og beskyttelsesområder, de politiske målsætninger, en introduktion til Silkeborg Grundvandssamarbejde og deres rolle, en overordnet tidsplan samt et økonomisk overslag over udgifter, forbundet med implementeringen af indsatserne.

For Indsatsplan Nord, Indsatsplan Syd og Indsatsplan Øst er de berørte vandværker beskrevet samt de konkrete indsatser, som de enkelte vandværker skal bidrage til.

I forbindelse med implementering af en indsatsplan er der flere interessenter og berørte parter. Hvordan de enkelte parter berøres, er overordnet beskrevet i indsatsplanen.

Sproglig præcisering til Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand

Teknik- og Miljøafdelingen har valgt at foretage en sproglig præcisering af Indsatsplanen ift., hvilken rådighedsindskrænkning, der er tiltænkt ved udmøntningen af indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse. Præciseringen er, at alle steder, hvor der i forslaget til indsatsplanen har stået ”erhvervsmæssig anvendelse af pesticider”, er ændret til ”rådighedsindskrænkninger ift. pesticider”.

Det har hele tiden være Teknik- og Miljøafdelingens intentionen, at indgåelse af frivillige aftaler samt eventuelle forbud/påbud ift. indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse omhandlede erhvervsmæssig anvendelse, håndtering, opbevaring og transport af pesticider. Dette har også været beskrevet enkelte steder i forslag til indsatsplaner for beskyttelser af grundvand.

Teknik- og Miljøafdelingen vurderer, at dette ikke er en væsentlig ændring af Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand i Silkeborg Kommune og derfor ikke giver anledning til en fornyet offentlig høring.

Indsættelse af direkte link til notater

En del hørings svar har anmodet om dokumentation for, hvorfor der bør ske Udvidet Pesticidbeskyttelse på berørte arealer. Hertil vælger Teknik- og Miljøafdelingen at indsætte de to notater: ”Pesticidstatus i grundvandet i Silkeborg Kommune” og ”Notat ’Grundvandsbeskyttelse mod pesticider i Silkeborg Kommune’” direkte i Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand. Disse notater danner baggrund for beslutningen om behovet for Udvidet Pesticidbeskyttelse.

Høringssvar

Forslag til Hovedplanen, Indsatsplan Nord samt opdatering af Indsatsplan Syd og Indsatsplan Øst ift. BNBO har været i offentlig høring i perioden 7. juni til 30. august 2024. Der er i perioden indkommet 24 hørings svar.

Høringssvarene og Teknik- og Miljøafdelingens bemærkninger hertil fremgår af bilag 1.

Høringssvarene giver som udgangspunkt ikke anledning til væsentlige ændringer i Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand.

I høringsperioden har flere høringssvar dog haft bemærkninger om et ønske til helhedsorienteret arealplanlægning i kommunen. At grundvandsbeskyttelse tænkes sammen med andre miljø- og klimatiltag. Ydermere, at indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse kun må implementeres, hvis den vurderes nødvendig for grundvandsbeskyttelsen. Teknik- og Miljøafdelingen vil løbende forholde sig til, om udpegningerne i indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse giver fornuftig grundvandsbeskyttelse.

15 høringssvar omhandler utilfredshed ift. indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse på berørte arealer med følgende bemærkninger: manglende nødvendighed af indsatsen, tvivl om EU-lovlighed, manglende proportionalitet, stort økonomisk tab, fokus på punktkilder i stedet for landbrugserhvervet.

Tre høringssvar havde ingen bemærkninger.

Et høringssvar orienterede om, at Indsatsplaner for beskyttelse af Grundvand ikke har forholdt sig til indvindingsoplande på tværs af kommunegrænser for nabokommuners vandværker.

Et høringssvar gav opbakning til indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse.

Et høringssvar omhandlede fremtidige nedsivningsmuligheder i et konkret område.

Et høringssvar ønskede pesticiddeklarationer på nye udstykninger i kommunens lokalplaner.

Et høringssvar havde rettelser til beskrivelse af fund af et stof ved et vandværk.

Et høringssvar opfordrer til god dialog i rettidig omhu med berørte lodsejere. Afsætning af nødvendige ressourcer til implementering af indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse. Samt at der gives fuld erstatning for indsatsen.

Proces

Indsatsplaner for beskyttelse af grundvand dækker hele Silkeborg Kommune.

Ved godkendelse af indsatsplanen kan Teknik- og Miljøafdelingen igangsætte konkrete indsatser for berørte vandværker samt administrere efter planens retningslinjer i den daglige sagsbehandling.

En samarbejdsaftale med Silkeborg Grundvandssamarbejde forventes snarligt udarbejdet og vil blive forelagt politisk behandling.

Fra januar 2025 vil Teknik- og Miljøafdelingen afholde møder med Silkeborg Grundvandssamarbejde, nøglevandværkerne, berørte lodsejere og landbrugsorganisationer for at få inputs til en prioritering af, hvordan udmøntningen af Indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse skal foregå.

Borgerinddragelse

Forslag til Hovedplanen, Indsatsplan Nord samt opdatering af Indsatsplan Syd og Indsatsplan Øst ift. BNBO har været i offentlig høring i perioden 7. juni til 30. august 2024.

På møde med koordinationsforum og i indkommende høringssvar er der udtrykt ønske om tidlig lodsejerinddragelse og god dialog med landbrugsorganisationerne i arbejdet med de frivillige aftaler til indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse. Derfor forventer Teknik- og Miljøafdelingen at afholde lodsejermøder med berørte lodsejere, når planen er vedtaget.

På vandværksmøderne har der været ønske om ensartet indgåelse af frivillige aftaler, hvilket Silkeborg Kommune forsøger at imødekomme i samarbejdet med Grundvandssamarbejdet ved, at det som udgangspunkt bliver Silkeborg Kommune og ikke vandværkerne selv, der skal forsøge indgåelse af de frivillige aftaler.

Delplanen ”Indsatsplan Nord” og Hovedplanen er præsenteret for de berørte vandværker i område Nord den 2. april 2024. Hovedplanen, Indsatsplan Syd og Indsatsplan Øst blev præsenteret for vandværkerne i Syd og Øst i 2023.

Hvis lokalråd eller andre grupper ønsker at afholde borgermøder om planen, stiller Silkeborg Kommune sig gerne til rådighed for deltagelse.

Økonomi

Grundvandsbeskyttelse og dermed også udvidet pesticidbeskyttelse koster penge. Det kræver desuden ressourcer at realisere flere af indsatserne.

Udgifter for Silkeborg Kommune

Det forventes, at igangsættelse af indsatsen med sløjfning af ubenyttede brønde og borer forventes at pålægge ekstra opgaver i Teknik- og Miljøafdelingen svarende til et ½ årsværk pr. år i en 10-årig periode.

Det er særligt vigtigt at fremhæve, at beslutningen om at udføre Udvidet Pesticidbeskyttelse vil medføre øgede administrative omkostninger i Teknik- og Miljøafdelingen til indgåelse af aftaler og håndtering af eventuelle påbud- og ekspropriationssager. Hvis ekspropriationssager ender i taksations- og overtaksationskommission, kan der forekomme udgifter i form af håndtering og betaling af omkostningerne herved. Det er dog svært at give et eksakt tal på omkostningerne hertil, da det ikke vides, hvor mange af disse sager, der vil forekomme. Det estimeres dog, at de administrative omkostninger hertil vil svare til et ½ årsværk over en 15-årig periode.

Udgifter for vandværkerne og Grundvandssamarbejdet

Byrådet traf den 28. maj 2024 afgørelse ifølge Vandforsyningslovens § 13d og Miljøbeskyttelseslovens § 64a om, at vandforsyningerne har fordel af indsatsen Udvidet Pesticidbeskyttelse og derfor kan pålægges at betale erstatningerne hertil. I Silkeborg Kommune er det Silkeborg Grundvandssamarbejde, der solidarisk finansierer grundvandsbeskyttelsen via vandtaksten for medlemsvandværkerne.

De nye kortlægningsresultater viser, at der er ca. 1650 ha grundvandsdannende oplande til nøglevandværker med stor sårbarhed, fratrukket natur og byområder. Regnes der med en estimeret erstatningsstørrelse på 110.000 kr./ha til driftsarealer og 15.000 kr./ha til skovområder løber udgiften alene til erstatning op i ca. 122 mio. kr. Dertil må der yderligere forventes et tillæg på omkring 5.000-25.000 kr. pr. aftale til konsulentbistand i forbindelse med indgåelse og tinglysning af aftaler.

Der er opstillet et estimat over, hvor længe der skal betales takst til grundvandsbeskyttelse ud fra fire forskellige takstscenarier.

Taksteksempel pr. m ³ forbrugt vand [kr.]	Samlet indvindingsmængde 2020 = 5.232.784 m ³ i alt pr. år [kr.]	Takstbeløb efter 5 år	Takstbeløb efter 10 år	Takstbeløb efter 25 år	Takstbeløb efter 50 år
0,5	2.616.392	13.081.960	26.163.920	65.409.800	130.819.600
1	5.232.784	26.163.920	52.327.840	130.819.600	261.639.200

1,5	7.849.176	39.245.880	78.493.760	196.229.400	392.458.800
2	10.465.568	52.327.840	104.655.680	261.639.200	523.278.400

Udgifter for den enkelte borger

Baseret på fire taksteksempler er der foretaget et estimat af, hvad dette økonomisk vil betyde for den enkelte forbruger på årsbasis. Vandmængderne er baseret på gennemsnitsforbruget for forskellige husstande i 2020 (DANVA, 2022).

Taksteksempel pr. m3 forbrugt vand [kr.]	Én person husstand 50 m3/år [kr.]	Gns. Familie 2,14 personer 81 m3/år [kr.]	Familie med 3 børn 170 m3/år [kr.]
0,5	25	40,5	85
1	50	81	170
1,5	75	121,5	255
2	100	162	340

Det er dog vigtigt at understrege, at det er op til de enkelte vandværker, hvordan de ønsker at opkræve medlemstaksten til Silkeborg Grundvandssamarbejde hos forbrugerne. Dette kan ske både på m3-takst og/eller det faste årlige bidrag.

Bilag

Bilag 1 - Hvidbog

Punkt 10: 10. Orientering om Grøn trepart

24/35407

Resume

I juni 2024 præsenterede regeringen resultatet af den grønne trepart kaldet Aftale om et Grønt Danmark. I november 2024 præsenterede regeringen Aftale om Implementering af Grønt Danmark.

I aftalerne er visionerne for fremtidens danske arealanvendelse udlagt.

I det følgende præsenteres hovedpunkterne i den grønne trepart.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Taget til efterretning. Udvalget ønsker, at rette en henvendelse til Ikast-Brande Kommune og Skanderborg Kommune i forhold til det fremtidige samarbejde.

De fremviste plancher vedlægges protokollen.

Beskrivelse af sagen

I 2024 har en række af folketingets partier præsenteret resultatet af den grønne trepart kaldet først i juni med Aftale om et Grønt Danmark og senere i november 2024 med Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. Den politiske rammeaftale bygger ovenpå trepartsaftalen fra juni. Aftale om Implementering af et Grønt Danmark indeholder hovedsageligt præciseringer, mindre nye initiativer samt økonomi.

Målet med aftalen er at nedbringe landbrugets CO₂-udledninger og opfylde vandrammedirektivet mht. kvælstofreduktion til fjord og hav. Direktivet fastlægger rammerne for beskyttelsen af vandløb og søer, og målet er, at vandløb i Europa som minimum skal opnå god økologiske tilstand inden 2027.

Hovedvirkemidlet til at opnå de ønskede mål i grøn trepart er en storstilet omlægning af landbrugsjord.

De tre primære spor i aftalen er følgende:

1. Reduktion af kvælstofudledning: Landbruget skal reducere udledning af kvælstof med 13.780 ton inden 2027. Dette er afgørende for at forbedre vandmiljøet og begrænse iltsvind i danske farvande.
2. Øget skovrejsning: Der skal plantes næsten én milliard træer over de næste 20 år. Dette vil omfatte omlægning af landbrugsarealer til skov og natur.
3. CO₂-afgift for landbruget: Landmænd skal betale en CO₂-afgift for husdyr og lavbundsarealer. Dette tiltag skal reducere landbrugets samlede CO₂-udledning og fremme mere bæredygtige landbrugsmetoder.

Kvælstof og arealomlægning:

Aftalen kræver, at landbruget reducerer sin kvælstofudledning med 13.780 ton inden 2027. Dette er afgørende for at begrænse iltsvind og forbedre vandkvaliteten i de indre danske farvande. Den foreslåede arealomlægning svarer til en omlægning af ca. 10 procent af Danmarks samlede areal til skov, vådområder og lavbundsarealer.

I Danmarks Grønne Arealfond (en fællesbetegnelse for en række støttepuljer) er der i alt afsat 43 milliarder kroner til understøttelse af aftalens forskellige punkter.

I Aftale om implementering af et Grønt Danmark lægges der op til at kommunerne skal sidde for bordenden for lokale trepartar, som skal afløse de nuværende vandoplandsstyregupper (VOS'er), hvor kystvandråd, vandoplandsstyregupper samt lokale landbrugs- og naturorganisationer deltager.

På landsplan etableres der 23 lokale treparter (tidligere vandoplandsstyregrupper), som samlet skal dække hele landet. De lokale treparter skal udarbejde forslag til lokale arealomlægningsplaner på baggrund af det nationalt udmeldte indsatsbehov. Disse lokale treparter skal godkendes i byrådet. De lokale omlægningsplaner skal udarbejdes i 2025 med en klar deadline ultimo 2025 og skal være en fuldt dækkende plan for indfrielse af indsatsbehovet. De lokale treparter vil foruden repræsentanter fra kommunerne også omfatte én lokal landbrugsrepræsentant, én repræsentant for lokale naturorganisationer, én repræsentant fra Naturstyrelsen samt én udtagningskonsulent.

Mål for kvælstof og arealer:

- Kvælstofudledningen skal reduceres med 13.780 tons.
- Udtagning af 140.000 hektar kulstofrige lavbundsjord inklusive randområder.

Klima og CO2-afgift.

Aftalen indeholder en CO2-afgift på udledninger fra lavbundsjord fra 2028 og en gradvis stigende CO2-afgift på biologiske processer. Der er et bundfradrag på 60 % på udledningerne, som betyder at fra 2030 skal landmænd betale 120 kroner per ton CO2. Afgiften er gradvis stigende frem mod 2035, hvor afgiften bliver 300 kroner per ton CO2.

Provenuet fra CO2-afgiften skal gå til videre udvikling af landbrugssektoren og føres tilbage til landbruget.

Den grønne trepart har et potentiale til at reducere udledninger med et spænd mellem 1,8 mio. og 2,6 mio. ton i 2030 i Danmark. Danmarks samlede CO2-udledning var i 2022 på 41,7 millioner tons.

Indsatsen finansieres delvist gennem salg af CO2-kvoter i EU's kvotesystem. Antallet af kvoter i salg modsvarer de forventede reduktioner, og aftalen forventes derfor ikke at reducere de globale CO2-udledninger frem mod 2030. Udledningerne rykker blot andre steder hen i EU. Tidligere var planen at disse CO2-kvoter skulle annulleres.

Natur og skovrejsning

Gennem Grøn Trepert kommer der ikke direkte midler til at forbedre den eksisterende natur på land. Naturen skal komme som afledt effekt af de tiltag, man gør for at mindske kvælstof og CO2-udledning, når man tager jord ud af landbrugsdrift eller stopper dræningen af lavbundsjord. Etablering af natur på tidligere landbrugsjord eller gennem skovrejsning, tager dog meget lang tid og de udtagne jorde kan derfor primært forventes at bidrage til at sammenbinde eksisterende natur eller fungere som bufferarealer for den eksisterende natur. I et landskab, som det i Silkeborg Kommune med mange mindre ådale og moser med et spredt eksisterende naturindhold, er det endvidere væsentligt at være opmærksom på at indsatserne ikke kommer til at forværre den eksisterende natur, ved at vådgøre eksisterende steder med god natur med næringsrigt drænvand. Lavbundsprojekter i Silkeborg Kommune vil derfor ofte kræve ekstra omtanke og udtagning af nok jord til, at drænene kan stoppes på arealer, der ikke allerede er beskyttet natur.

Den grønne trepart indeholder desuden aftaler om:

- at etablere 250.000 hektar ny skov, heraf 100.000 hektar ny urørt skov. Det er mere end en fordobling af det nuværende areal.
- et mål om 20 procent beskyttet natur i 2030 og seks nye naturnationalparker.

I EU's Biodiversitetsstrategi 2030 indgår målsætninger om beskyttelse af 30 % af EU's landareal og 30 % af EU's havareal, heraf med mindst 10 % strengt beskyttede områder.

Bilag

Bilag 1 - Borgmesterbrev - Rammeaftale for kommunernes rolle i omlægningsindsatsen i Grøn Trepert

Bilag 2 - Rammeaftale KL og MGTP - Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark

Bilag 3 - Aftale om Implementering af et Grønt Danmark

Bilag 4 - Aftale om Implementering af et Grønt Danmark

Bilag 5 - Sag 10 Grøn Trepert

Punkt 11: 11. Drøftelse og beslutning om udpegning til lokale treparter (vandoplandsstyregrupper)

24/35974

Resume

Med Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark får kommunerne ansvaret for planlægning og implementering af arealomlægningsindsatsen. Kommunernes opgave forankres i lokale treparter, der tager udgangspunkt i de eksisterende vandoplandsstyregrupper.

Byrådet skal tage stilling Silkeborg Kommunes deltagelse i de 5 lokale treparter (vandoplandsstyregrupper), hvor Silkeborg Kommune har vandoplande, og i givet fald foretages udpegning af 1-2 politiske repræsentanter til de pågældende lokale treparter.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at spørgsmålet om Silkeborg Kommunes deltagelse i de 5 lokale treparter, hvor Silkeborg Kommune har vandoplande (VOS'er) drøftes
- at der på baggrund af drøftelsen træffes beslutning om, i hvilke af de lokale treparter Silkeborg Kommune skal søge at indgå aftale om, at man ikke repræsenteres og i hvilke, der foretages udpegning af 1 byrådsmedlem til at repræsentere Silkeborg Kommune
- at der indstilles en politisk repræsentant til Randers Fjord oplandet.

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Udvalget anbefaler, at Rune Kristensen (A) og Susanne Jacobsen (V) udpeges til Randers Fjord-gruppen, og der ikke udpeges til de øvrige lokale treparts-grupper.

Sagen ønskes suppleret med de øvrige kommuners indstillinger/udpegninger, hvis de forelægges forud for byrådsmødet.

Fraværende Martin Jakobsen (C).

Beskrivelse af sagen

Med Aftale om et Grønt Danmark og Aftale om Implementering af et Grønt Danmark får kommunerne en central rolle med ansvar for planlægning og implementering af arealomlægningsindsatsen. Det betyder, at kommunerne skal udarbejde dynamiske omlægningsplaner senest i 2025, der viser, hvordan man lokalt vil komme i mål med indsatsen. Indsatsen omfatter udtagning af kulstofrige lavbundsjorder, vådområder, skovrejsning, ekstensivering og andre arealbaserede omlægningsindsatser, herunder at bidrage til bedre vilkår for natur og biodiversitet.

Siden 2010 har kommunerne koordineret udtagning af landbrugsarealer i 23 tværkommunale vandoplandsstyregrupper (VOS'er), som fra 2024 har organiseret sig i 10 grupperinger med henblik på tværgående samarbejde, kapacitetsopbygning og stordriftsfordele. Dette tværkommunale samarbejde skal fortsætte i 23 lokale treparter (de hidtidige vandoplandsstyregrupper) med flere aktører, der forsat er organiseret i de 10 grupperinger.

Silkeborg Kommune har hidtil været medlem af Gudenåkomiteen, der fungerer som vandoplandsstyregruppe (VOS) for Randers Fjord. Silkeborg Kommunes repræsentant i Gudenåkomiteen i indeværende byrådsperiode er Rune Kristensen

(A), der er udpeget som formand ligesom Silkeborg kommune står for sekretariatsbetjeningen af Gudenåkomiteen, mens Viborg Kommune står for sekretariatsbetjeningen af VOS'en.

Udover den lokale trepart for Randers Fjord har Silkeborg Kommune også vandoplände i tilknytning til yderligere 4 lokale treparter. Dette er Limfjorden, Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Aarhus Bugt jf. vedlagte oversigt.

Hver lokal trepart består af følgende medlemmer:

- 1-2 repræsentanter for hver kommune i oplandet, heraf mindst 1 politisk repræsentant
- 1-2 lokale landbrugsrepræsentanter
- 1-2 lokale repræsentanter for lokale naturorganisationer
- 1 repræsentant fra Naturstyrelsen

Repræsentanterne fra natur- og landbrugsorganisationerne udpeges centralt af hhv. Danmarks Naturfredningsforening og Landbrug & Fødevarers hovedorganisationer. Naturstyrelsen udpeger også deres repræsentanter.

Hvis kommunen har opland til mere end ét hovedvandopland og dermed skal være en del af flere lokale treparter, skal der som udgangspunkt udpeges 1 (eventuelt 2) politiske repræsentanter til hver lokal trepart. Det må gerne være den samme politiske repræsentant.

Der skal således tages politisk stilling til, i hvilket omfang man vil lade sig repræsentere i de 5 lokale treparter (Randers Fjord, Limfjorden, Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Aarhus Bugt) og i givet fald foretage udpegning af 1 politisk repræsentant til de lokale treparter, hvor kommunen vil repræsenteres. Fristen for udpegning er ifølge KL's oplysning forventeligt den 1. februar 2025.

Det bemærkes herved, at man som oplandskommune kan undlade at lade sig repræsentere i en lokal trepart, hvis der er enighed med de øvrige kommunalbestyrelser i oplandet om, at andelen af kommunens areal i oplandet er ubetydeligt eller ikke relevant.

Administrationens vurdering er, at Silkeborg Kommunes interesse er væsentlig i oplandet til Randers Fjord, som udgør langt størstedelen af kommunens samlede areal og derfor bør der være politisk repræsentation for den lokale trepart for Randers Fjord.

For Limfjorden har Silkeborg Kommune traditionelt set ikke været politisk repræsenteret, pga. af det forholdsvis lille opland. Kommunen har dog et væsentlig højmoserområde (Stenholt mose) inden for oplandet og potentiale for at udtage en del lavbundsjord. Det bør derfor overvejes om kommunen bør være repræsenteret politisk i den lokale trepart for Limfjorden, selvom det samlede opland i Silkeborg Kommune er meget lille set i forhold til det samlede opland for Limfjorden.

Silkeborg Kommune har kun et meget lille opland til Ringkøbing Fjord, Nissum Fjord og Aarhus Bugt. I disse 3 vandoplände er der få reelle vandløb og stort set ingen lavbundsjord udpeget og det er derfor administrationens vurdering, at der ikke er behov for politisk deltagelse i de lokale treparter for disse områder.

Afslutningsvis bemærkes, at den lokale organisering af omlægningsindsatsen er aftalebaseret og dermed ikke forventes udmøntet i love og bekendtgørelser. Grundlaget for organiseringen består derfor af følgende:

- Aftale om et Grønt Danmark. Aftale mellem regeringen, Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarerforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening den 24. juni 2024. Er vedlagt som bilag.
- Aftale om Implementering af et Grønt Danmark. Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre den 18. november 2024. Er vedlagt som bilag.
- Kvælstofindsatsbehovet fastlægges i statens reviderede vandområdeplaner 2021-2027, sendes i høring.

Punkt 12: 12. Drøftelse og beslutning om samarbejde mellem Silkeborg Kommune og lokale landbrugsorganisationer

24/5849

Resume

Som en del af Klimaplan 2045 har byrådet besluttet, at der skal laves et samarbejde med lokale landbrugsorganisationer.

I løbet af 2024 har administrationen i Silkeborg Kommune og Klima- og Miljøudvalget haft dialog med Landboforening Midtjylland og Familielandbruget Midtjylland.

Klima- og Miljøudvalget skal beslutte rammen og omfanget for Silkeborg Kommunes samarbejde med landbrugsorganisationerne.

Efter 2030 forventes mere end halvdelen af Silkeborg Kommunes CO₂-udledning at komme fra landbrugsproduktion og arealanvendelse.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

- at rammerne for samarbejdet med landbrugsorganisationerne i kommunen, herunder de to spor, drøftes.
- at der på baggrund af drøftelsen træffes beslutning om et samarbejde med landbrugsorganisationerne.
- at, såfremt udvalget vælger et af sporene fra, besluttes det at ændre indsatsen i klimaplan 2045 om samarbejde med landbruget

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Indstillingen godkendt, idet der arbejdes videre med spor 2. Udvalget præsenteres for et konkretiseret oplæg på interessenter og mødeplan for 2025.

Fraværende Martin Jakobsen (C).

Beskrivelse af sagen

I Klimaplan 2045, som byrådet godkendte i marts 2023, var et af temaerne landbrugsområdet. En af de handlinger, som blev besluttet ved behandlingen af sagen, omhandlede et samarbejde med landbrugsorganisationerne.

I løbet af 2024 har administrationen og formandskabet for Klima- og Miljøudvalget haft dialog med relevante landbrugsorganisationer. Administrationen har i samarbejde med Landboforening Midtjylland udarbejdet et udkast til, hvad samarbejdet kunne indeholde opdelt i to spor: Spor 1 om handlinger på bedriftsniveau og Spor 2 om langsigtet strategisk arealanvendelse. Udvalget skal beslutte, om Silkeborg Kommune skal arbejde videre med begge spor, et enkelt spor eller ingen af sporene.

De to spor ser således ud:

- Spor 1 har fokus på bedriften og klimaoptimeringer her. Handlinger kunne inkludere:
  - o Frivillige klimatilsyn på bedriften
    - Frivilligt tilbud om dialog om landmandens muligheder for at reducere udledning af eksempelvis klimagasser og kvælstof.
  - o Klimaberegninger på landbrugsbedriften
    - Tilbud om at Silkeborg Kommune hjælper en række landmænd med at få udarbejdet klimaregnskaber, som også viser virkemidler til at reducere CO₂-aftrykket.
- Spor 2 har fokus på den strategiske arealanvendelse, og har ikke kun fokus på klimagevinster, men også eksempelvis reduktion af kvælstof, grundvandsbeskyttelse og øget biodiversitet. Handlinger kunne inkludere:

- Silkeborg Kommune opretter en følgegruppe til den lokale trepart som bliver inddraget i koordineringen arealanvendelsesindsatsen i kommunen.
- Gruppen kunne udover repræsentanter fra Silkeborg Kommune sammensættes af eksterne interessenter som eksempelvis landboforeningen, energiudviklere, Danmarks Naturfredningsforening, private skovejere/skovrejsere/naturforvaltere, skov- og naturstyrelsen, folkekirken og repræsentanter fra grundvandssamarbejdet. Nogle af disse aktører sidder allerede sammen i Silkeborg Kommunes Grønne Råd.

I Spor 1 er der fokus på at finde reduktioner på bedrifterne på kort sigt, mens Spor 2 er et langsigtet arbejde, hvor reduktioner i CO₂-udledninger ligger længere ud i fremtiden. Vælger udvalget udelukkende at arbejde med strategisk arealanvendelse, forventes der ikke nævneværdige reduktioner på kort sigt fra de implementerede indsatser. Strategisk arealanvendelse er en langsigtet proces, som er ressourcekrævende, og hvor resultaterne forventes at ses på længere sigt.

I Aftale om implementering af et Grønt Danmark (resultatet af den såkaldte grønne trepart) lægges der op til at kommunerne skal sidde for bordenden for såkaldte lokale treparter, som skal afløse de nuværende vandoplandsstyregrupper (VOS'er).

På landsplan etableres der 23 lokale treparter (tidligere vandoplandsstyregrupper), som samlet skal dække hele landet. De lokale treparter skal udarbejde lokale arealomlægningsplaner på baggrund af det nationalt udmeldte indsatsbehov. De lokale omlægningsplaner skal udarbejdes i 2025 med en klar deadline ultimo 2025 og skal være en fuldt dækkende plan for indfrielse af indsatsbehovet. De lokale treparter vil foruden repræsentanter fra kommunerne også omfatte én lokal landbrugsrepræsentant, én repræsentant for lokale naturorganisationer, én repræsentant fra Naturstyrelsen samt én udtagningskonsulent.

I tillæg til den lokale trepart beskrevet ovenfor kan udvalget beslutte at gå videre med en lokal følgegruppe, som inkluderer interessenter fra Silkeborg Kommune.

Arbejdet med strategiske arealanvendelse kommer til at være en stor kommunal opgave fra 2024 og fremefter, og landbrugsorganisationerne er en væsentlig partner i det arbejde på linje med flere andre interesseorganisationer. Vælger udvalget udelukkende at fokusere på spor 2, foreslås det at indsatsen i klimaplan 2045 om samarbejde med landbruget ændres, og at samarbejdet med landbrugsorganisationerne i stedet udgør en del den strategiske arealanvendelse. Således vil samarbejdet med landbrugsorganisationerne blive en del af en lokal trepart for Silkeborg Kommune.

Punkt 13: 13. Orientering om årsrapport for klimaindsatsen 2024

24/4638

Resume

Årsrapporten for klimaindsatsen 2024 er nu klar. Rapporten præsenterer et overblik over forskellige indsatser, der er forekommet i løbet af 2024, opdelt på temaerne fra Silkeborg Kommunes Klimaplan 2045.

Indstilling

Teknik- og Miljøchefen indstiller til byrådet,

- at orienteringen tages til efterretning

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Udsat.

Fraværende Martin Jakobsen (C).

Beskrivelse af sagen

Årsrapporten for Silkeborg Kommunes Klimaindsats er et tiltag, der præsenterer forskellige nedslagspunkter fra Silkeborg Kommunes klimaindsats. Rapporten udkommer årligt og blev lavet første gang i 2021.

Årsrapporten for klimaindsatsen præsenterer et overblik over forskellige indsatser, der er gennemført i løbet af 2024, opdelt på temaerne fra Silkeborg Kommunes Klimaplan 2045.

Følgende er eksempler på indsatser:

Fjernvarmeudrulning:

I 2024 er det lykkedes at opnå tilstrækkelig høj tilslutning til fjernvarme i Resenbro. Anlægsarbejdet igangsættes i 2025. Silkeborg Varme A/S har igangsat fjernvarmekampagne i Virklund, Sejs-Svejbæk, Them, Salten og Knudlund.

Lavbundsprojekter:

Flere lavbundsprojekter er blevet gennemført i løbet af 2024. Blandt andet er der i sommeren 2024 blevet udtaget et 12,5 hektar stort areal ved Stenholt Mose. Her skal vandstanden hæves for at reducere CO₂-udledningen og arealet skal fremadrettet henligge til natur. Det forventes at hævnningen på arealet ved Stenholt Mose fører til en tilbageholdelse af drivhusgasser, der svarer til 180 tons CO₂ om året.

Klimatilpasning:

Der er i 2024 sat gang i flere handlinger på klimatilpasningssiden. Bl.a. er der opstartet en informationskampagne om, hvordan man undgår oversvømmelser på egen grund. Informationskampagnen løber over hele vinteren 2024/2025 og indebærer også en ny informationsside på silkeborg.dk.

Årsrapporten findes i bilaget.

Bilag

Bilag 1 - Årsrapport for klimaindsatsen 2024

Punkt 14: 14. Til orientering

24/35422

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Udover nedenstående blev der orienteret om

- Punkt F. Dialogmødet planlægges til afholdes 19. februar men fra kl. 19 til 21.
- Udvalgmødet i marts flyttes, så det i stedet afholdes onsdag 5. marts 2024 kl. 12.00.
- Impalاسagen

Taget til efterretning.

Fraværende Martin Jakobsen (C).

Beskrivelse af sagen

A)

Arbejdsplan for 2025 vedr. Klima- og miljøudvalget er vedlagt.

B)

Stadfæstelse af afslag på lovliggørende dispensation i sag om ekstraordinær grødeskæring i Gudenåen i Silkeborg Kommune

Miljø- og Fødevareklagenævnet har stadfæstet kommunens afgørelse vedr. en ekstraordinær grødeskæring tilbage i 2020.

Forhistorie: Danmarks Naturfredningsforening påklagede kommunens afgørelse (mail fra borgmesteren) i fht. ekstraordinær grødeskæring. Miljø- og Fødevareklagenævnet ophævede ”afgørelsen” og hjemviste sagen pga. væsentlige retslige mangler.

Silkeborg Kommune traf en ny afgørelse i juni 2023. Afgørelsen var et afslag på lovliggørende dispensation.

Miljø- og Fødevareklagenævnets Bemærkninger:

- ”Ålauget Gudenåen - Silkeborg Tange Sø” er vurderet klageberettigede
- Kommunen har ikke tilsidesat officialprincippet (alle relevante og nødvendige oplysninger er indsamlet og kontrolleret)
- Klagenævnet finder at den ekstraordinære grødeskæring medfører en tilstandsændring af det beskyttede vandløb, Gudenåen
- Klagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte SK’s vurdering af, at det ikke kan udelukkes, at der i forbindelse med den ekstraordinære grødeskæring i 2020 er sket skade på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området, herunder på habitatnaturtypen vandløb med vandplanter og arten grøn kølleguldsmed – til grund for det ligger bl.a. den udarbejdede habitatkonsekvensvurderingsrapport fra februar 2022
- Klagenævnet finder ikke grundlag for at tilsidesætte Silkeborg Kommunes vurdering af, at det ikke kan udelukkes, at der i forbindelse med den ekstraordinære grødeskæring i 2020 er sket skade på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området (Vandløb med vandplanter og grøn kølleguldsmed)
- På grund af de ovenstående vurderinger finder klagenævnet ikke det fornødne grundlag for at meddele lovliggørende dispensation, og stadfæster derfor kommunens afgørelse, afgørelse er vedlagt

C)

Referat fra dialogmøde med de største lodsejere indenfor den foreslåede fredningsafgrænsning ved Sejs-Svejbæk, referat er vedlagt

D)

Referat af 3. bestyrelsesmøde for Naturnationalpark Kompedal er vedhæftet

E)

Der af holdes Åbnet Hus om oversvømmelser onsdag den 15. januar kl. 15-18 på Silkeborg Bibliotek

- Formålet er at 'stå til rådighed' med viden og rådgivning. Der er stor opbakning fra samarbejdspartnere så vi har eksperter med fra både Silkeborg Forsyning, Midtjysk Brand og Redning, Envidan, en kloakmester, en havearkitekt og kommunens egne folk
- Vi uddeler 50 gratis klimatilpasningstjek efter først-til-mølle-princippet – Envidan udfører dem og kommer hjem til de tilmeldte ca. 1 time og forventeligt i marts.
- Den faglige rådgivning krydres med sjov for familiens yngste, som kan lave pandekager over bål og hyggelige aktiviteter med UdeUnger, som er en virksomhed med fokus på at få børn og voksne til at opleve og bruge naturen. Man kan også tage far, mor og popcorn under armen og prøve en minibio med film om gode og sjove vandløsninger
- Vi har lavet aftale med MJA om et stort tillæg på 12-14 sider om klimatilpasning, som udkommer den 8. januar inkl. annoncer for arrangementet.

F)

Dato for borgermøde om lagring af CO2 i undergrunden ved Thorning

Klima- og Miljøudvalget har ønsket et borgermøde i Thorning til at drøfte lagring af CO2 i undergrunden på bagkant af, at der er tildelt efterforskningsstilladelse til området omkring Thorning". Det foreslås at borgermødet afholdes 19. februar i Thorning forsamlingshus kl. 17-19. Alternative datoer kan være 18. februar eller 12. februar i samme tidsrum. Alle datoer er med forbehold for at de statslige myndigheder på området kan deltage, da de er myndighed og faglige eksperter på området. Der er sendt forespørgsel afsted om mulig deltagelse de nævnte datoer.

Bilag

Bilag 1 - Arbejdsplan for Klima- og Miljøudvalget 2025

Bilag 2 - Klagenævnsafgørelse vedr. ekstra grødeskæring

Bilag 3 - Referat af dialogmøde og høringsmateriale

Bilag 4 - Referat af 3. bestyrelsesmøde afholdt 21.11.2024

Punkt 15: 15. Underskriftsside

Beslutning Klima- og Miljøudvalget den 06-01-2025

Protokollen underskrevet.

Beskrivelse af sagen

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på Godkend